

HANDELINGEN

VAN DE

SYNODE

DER

CHRISTELIJKE GEREFORMEERDE KERK

IN

NEDERLAND

I

gehouden van 5 tot 20 Junij 1872,

TE

GRONINGEN.

'S GRAVENHAGE.
S. VAN VELZEN JR.
1872.

L. S.

Wij hebben het genoegen thans, volgens de lastgeving der Synode, de Notulen harer zittingen, van 5 Junij tot 20 Junij te Groningen gehouden, aan te bieden aan de leden der Kerk, die haar zamenriep, en in wier belang vooral zij heeft trachten te arbeiden.

Onder het lezen zullen gewis de broeders, die met ons het gewigtvol voorregt hadden leden dier Vergadering te zijn, of haar als belangstellend toehoorder bij te wonen, zich de genoegelijke en nuttige uren en dagen van het broederlijk zamenwonen en werken met aangenaamheid herinneren, in het gevoel van dankbaarheid aan den Koning der Gemeente, die ons alleszins Zijne hulpe ervaren deed.

Allen Leeraars, Opzieners en leden onzer Kerk zal het, vertrouwen wij, tot blijdschap strekken, in deze mededeelingen bij vernieuwing het meest duidelijk bewijs te ontvangen dat de Kerk, voor wier bloei zij offers parem met gebeden, in haar hoogste orgaan niet slechts vasthoudt aan de wèlbeproofde beginselen, die zij van af haar geboorte in hare banier heeft geschreven, doch evenzeer er naar jaagt om hoe langer hoe meer, volgens den eisch derzelve, haren liefde-arbeid in te rigten naar en te rigten op de bijzondere behoeften des tijds, om alzoo steeds meer te beantwoorden aan de roeping van elke Kerk: een zuurdeeg, een licht, een zout, te wezen.

Dat wij ook nu verre van de volmaaktheid bleven, willen de afgevaardigde broeders wel het eerst belijden. Over het zondige en gebrekkige doe de Heere om des eenigen dierbaren Heilands wil genadiglijk verzoening! Doch evenzeer moet het in ootmoedigen lof aan Zijn Naam worden erkend, dat de Heere de Synode besluiten te nemen gaf, waarvan lieffelijke vruchten mogen worden verwacht.

Bij eene opmerkelijke eenheid openbaarde zich eene rijke verscheidenheid van gedachten in hare beraadslagingen. En dit verdient inzonderheid opgemerkt te worden dat juist bij de meest ingrijpende besluiten het meest eensgezindheid zich openbaarde. In zulk eene eenheid bij verscheidenheid meenen wij dankend een levensteeken te mogen begroeten.

Wij wenschen van harte dat deze Notulen door zeer velen, bijna schreven wij: door alle leden der Christelijke Gereformeerde Kerk, aandachtig gelezen en biddend overwogen worden, opdat zich spoedig

in ons aller huiselijk, maatschappelijk, gemeentelijk en kerkelijk leven werkelijkheid toone wat de Synode slechts kon besluiten. Een iegelijk van ons gevoele zijn heilige verpligting om daartoe het zijne bij te dragen. Ware het ons vergund, en mogten wij van een liefderijk opwekkend woord eenige vrucht verwachten, dan zouden wij vooral den vinger willen leggen bij het, voor de toekomst zoo veel beteekenend, besluit tot oprigting van een Gymnasium. Zal de Synode zich in hare opvatting van den warmtegraad der liefde onzer goede leden hebben vergist? Wij willen het niet vermoeden, en vertrouwen veeleer dat ook de minder goede het voorregt begeeren zal voor zulk eene zaak ook een penning te mogen aandragen.

Volgens het besluit der Synode hebben wij in de Notulen ook die voorstellen opgenomen, die, van een ander in een of ander niet onbelangrijk opzigt verschillende, niet tot besluit der Vergadering zijn verheven. De kennismeming van de leerrijke stof tot nadenken, daarin vervat, kan bevorderlijk zijn om ons te doen rijpen voor gedachten en plannen, waarin thans wel iets goeds werd gezien, doch voor welke verwezenlijking het nog niet de tijd bleek te zijn, en die zelve nog door nadere overweging meer doeltreffend kunnen gemaakt worden. Tot verwezenlijking van voorstellen, gelijk er ook zijn vernomen, wier uitvoering nu reeds algemeen wordt gewenscht, doch waarvoor de Synode de kracht der Kerk nog ontoereikend achtte, geve de Heere der Kerk eerlang de kracht die zij daartoe behoeft. Worden wij slechts dagelijks minder in eigen schatting, dan wast Jezus in ons, en wij worden tot kloeke daden gesterkt!

Wij eindigen niet zonder hierbij den wensch te voegen dat ook de kinderen Gods buiten onze kerkgemeenschap zonder vooroordeel en met de belangstelling der hefde van de hier vermelde handelingen kennis nemen. Zij zullen er, hopen wij, uit zien dat wij niet ons zelve, of eenige partij, om harentwil, trachten te dienen, doch de eere Gods en het heil van menschen bedoelen. Het zal hun, gelijk ons, aangenaam wezen de begeerte op te merken, die ook in deze Notulen zich uitspreekt, naar vereeniging met allen die hetzelfde dierbaar geloof hebben verkregen, en in opregtheid, in de kracht des Heeren, voor dat geloof wenschen te strijden, en het heinde en ver te verbreiden. Och dat des Heeren volk van nu voortaan met eenparige schouders de arke des Heeren drage! Broeders, de tijden roepen! JEZUS komt!

Dat de verheerlijkte Middelaar, Wien de einden der aarde ter eezitting gegeven zijn, Zijnen Heiligen Geest uitstorte over alle perbsonen en Kerken die op Zijn Evangelie bouwen, en weldra aan den versten uithoek der wereld onder Israël en alle heidenen het heil des Heeren worde ervaren!

W. H. GISPEN, *President.*

L. LINDEBOOM, *Scriba.*

Julij.

Den avond vóór de opening der Synode werd door den vicepraeses der vorige Synode, Ds. W. H. GISPEN, eene openingsrede gehouden, die door een groote schare werd bijgewoond.

Naar aanleiding van Efeze 4:15, 16, bepaalde die broeder de aanwezigen bij den wasdom der Gemeente. Niet een gewelddadige uitbreiding der Kerk is de rechte wasdom; maar een organisch groeijen, eene ontwikkeling overeenkomstig de natuur van het geestelijk leven, dat als een Goddelijk beginsel, in de Gemeente aanwezig is.

Zulk een wasdom, betoogde spreker, is noodzakelijk in elke levende Gemeente van CHRISTUS, van wege de levensgemeenschap der Gemeente met haar hoofd CHRISTUS. CHRISTUS is de wortel, waaruit de Gemeente zich ontwikkelt. Zijn Godmenschelijk, Zijn verheerlijkt leven, Zijne gerechtigheid en voorbede. Even als in de natuur de ontwikkeling van boom en plant uit het levensbeginsel, even als het menschelijk ligchaam uit het hoofd zich ontwikkelt, alzoo ook de Gemeente uit CHRISTUS. En geijk CHRISTUS het hoofd en de wortel is van de Gemeente, waaruit zij groeit en zich volmaakt, zoo is Hij ook het doel. Zij wast op in CHRISTUS. De Gemeente gaat al groeiende in Zijn leven, in Zijne gemeenschap in. Zij wast in de kennis van Hem als Profeet, Priester en Koning; in gelijkvormig worden aan Zijn leven van vernedering en verhooging, door in leven en rigting zich onbepaald aan Hem te onderwerpen. Deze wasdom nu geschiedt door elk deel in zijne mate, zoodat elk deel op zich zelf en in verband met het geheel volkomen wordt. Geheel in overeenstemming met de redelijke en zedelijke natuur des menschen, door zelfontwikkeling, in gemeenschap met CHRISTUS, geschiedt die wasdom in de liefde, als den geestelijken dampkring, waarin de Gemeente alleen toenemen, wassen kan. Voorwaarde tot dien wasdom is het betrachten der waarheid in de liefde. De waarheid dus, gelijk God ons die, in Zijn Woord, geopenbaard heeft. De waarheid in prediking en onderwijs, de waarheid belijden en verdedigen uit de liefde tot God en den naaste.

Na alzoo uit den tekst aard, oorsprong, doel en voorwaarde van den wasdom der Gemeente aangewezen te hebben, eindigde ZEW. met een woord van bemoeiding en opwekking, met het oog op de vele en gewigtige werkzaamheden, die de Synode thans zou hebben te verrigten. Dat toenemen was bemoe-

digend in den strijd en hoopgevend voor de toekomst, doch ook eene ernstige opwekking tot getrouwheid in de roeping. En daar ontwikkeling de wet is van al wat leeft, mag ook onze Kerk zich niet daaraan onttrekken, noch door de uitpattingen der valsche wetenschap, noch door de bezorgdheid der valsche behoudzucht. Wij moeten wassen als Christelijke Kerk, als Gereformeerde Kerk, als Kerk in Nederland. Voorts de Gemeente opwekkende tot vurig en aanhoudend gebed, eindigde spreker met te wijzen op de hulpe des Heeren, door welke heel de Gemeente van CHRISTUS eenmaal den volmaakten wasdom bereikt zal hebben, als van sfeer tot sfeer in het eeuwig rijk der heerlijkheid, het groot Hallelu-Jah zal gezongen worden door de zegepralende Kerk, en CHRISTUS alles in allen zal zijn.
